

महाराष्ट्र विधानसभा

दुसरे अधिवेशन, २०१९

अतारांकित प्रश्नोत्तरांची यादी

प्रश्नांची एकूण संख्या - ५०

राज्यातील शालेय क्रीडा व शारीरिक शिक्षण शिक्षकांच्या अंशकालीन पदाऐवजी पूर्णकालीन पद अशी दुरुस्ती करण्याबाबत

(१) १२४५ (२३-१२-२०१४). श्री.सुधाकर देशमुख (नागपूर पश्चिम), श्री.कृष्णा खोपडे (नागपूर पूर्व), श्री.विकास कुंभारे (नागपूर मध्य), डॉ.मिलिंद माने (नागपूर उत्तर) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील शालेय क्रीडा व शारीरिक शिक्षण शिक्षकांना नवीन आर.टी.ई. कायद्यांतर्गत दिनांक १८ जून, २०१० च्या शासन निर्णयामध्ये शारीरिक शिक्षण शिक्षकांच्या अंशकालीन पदाऐवजी पूर्णकालीन पद अशी दुरुस्ती व्हावी आणि शिक्षण पात्रता (टि.ई.टी) परिक्षेस बी.एड अर्हतेप्रमाणे बी.पी.एड अर्हता पात्र समजून त्यास मान्यता देण्याबाबतची मागणी प्रलंबित असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) तसेच उच्च प्राथमिक वर्गासाठी बी.पी.एड अर्हता धारक शिक्षक पदाला दिनांक १४ मे १९८७ रोजीच्या शासन निर्णयाप्रमाणे सेवाजेष्ठता व सेवाशर्तीच्या सर्व बाबींसाठी समकक्ष समजावे ही सुध्दा मागणी राज्यातील क्रीडा शिक्षकांकडून होत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, शासनाच्या नविन शासन निर्णयानुसार राज्यातील अनेक क्रीडा शिक्षकांच्या सेवा समाप्त होत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, प्रश्न भाग (१), (२) व (३) बाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

अॅड. आशिष शेलार (१४-०७-२०१९) : (१) हे खरे नाही.

(२) होय.

(३) हे खरे नाही.

(४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

देऊळगांव (जि.बुलढाणा) येथील जिल्हा परिषद शाळेमध्ये शाळेबाहेरील
शिक्षक शिकवित असल्याबाबत

(२) १०९७६ (०९-०४-२०१५). श्री.प्रशांत बंब (गंगापूर), श्रीमती मोनिका राजळे (शेवगांव - पाथर्डी), श्री.संतोष दानवे (भोकरदन), श्री.विजय वडेहीवार (ब्रम्हपूरी), अॅड.यशोमती ठाकूर (तिवसा), श्रीमती निर्मला गावित (इगतपूरी), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.नसीम खान (चांदिवली), डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) देऊळगांव (जि.बुलढाणा) येथील जिल्हा परिषद माध्यमिक शाळेवर शाळेबाहेरील शिक्षक १० वीच्या विद्यार्थ्यांना ज्ञानदान करित असल्याचे माहे जानेवारी, २०१५ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर शिक्षणसंस्था चालकांनी भाडोत्री शिक्षकांसाठी जिल्हा परिषद प्रशासनाची मान्यता घेतली आहे काय,

(३) नसल्यास, याबाबत शासनाने भाडोत्री शिक्षक ठेवणाऱ्या शिक्षणसंस्था चालकांची चौकशी करून त्यांच्यावर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

अॅड. आशिष शेलार (१४-०७-२०१९) : (१), (२), (३) व (४) शाळा व्यवस्थापनाने संबंधीत शिक्षक रजेवर गेल्यामुळे सदर कालावधीमध्ये विद्यार्थ्यांचे शैक्षणिक नुकसान होऊ नये म्हणून विनामुल्य अध्यापनाचे काम या शिक्षकांकडून करून घेतलेले आहे. सदर शिक्षकांनी विनामुल्य अध्यापनाचे काम केले असल्याने कार्यवाही करण्यात आलेली नाही.

सोलापूर जिल्ह्यातील शैक्षणिक संस्था अनुकंपा तत्वावरील कर्मचारी
भरतीस दुर्लक्ष करित असल्याबाबत

(३) ४२९८८ (१२-०५-२०१६). कुमारी प्रणिती शिंदे (सोलापूर शहर मध्य), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्रीमती निर्मला गावित (इगतपूरी) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) सोलापूर जिल्ह्यातील शैक्षणिक संस्थांमध्ये अनुकंपा तत्वावरील कर्मचाऱ्यांच्या भरतीमध्ये दुर्लक्ष होत असल्याचे माहे ऑक्टोबर, २०१५ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सोलापूर जिल्ह्यातील शिक्षणाधिकाऱ्यांनी अनुकंपा भरतीच्या प्रलंबित प्रस्तावावर कार्यवाही करून ज्या शैक्षणिक संस्थांनी अनुकंपा तत्वावरील कर्मचारी भरती करण्यास दुर्लक्ष केले आहेत त्यांच्यावर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास विलंबाची कारणे काय आहेत ?

अॅड. आशिष शेलार (१४-०७-२०१९) : (१) हे खरे नाही.

(२) शिक्षक संवर्गातील अनुकंपा तत्वावरील सर्व पदे नियमानुसार भरलेली आहेत. परंतु शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांचा आकृतीबंध निश्चित नसल्याने त्यांना मान्यता दिलेल्या नाहीत. ज्यांनी अनुकंपा तत्वावर संस्था घेण्यास टाळाटाळ करत असल्याच्या तक्रारी केल्या आहेत, अशा संस्थांना अनुकंपा तत्वावर नियमानुसार मान्यता देणे विषयी कळविले आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

सिंधुदुर्ग जिल्हयातील सेवानिवृत्त प्राथमिक शिक्षकांच्या प्रलंबित मागण्यांबाबत

(४) ४८१३४ (१२-०५-२०१६). श्री.वैभव नाईक (कुडाळ) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) निवृत्ती वेतन प्रत्येक महिन्याच्या १ तारखेला बँक खात्यावर जमा करावे, वरिष्ठ वेतनश्रेणीचा लाभ तातडीने देण्यात यावा व इतर मागण्यांसाठी सेवानिवृत्त प्राथमिक शिक्षकांकडून दिनांक ५ जानेवारी, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास कणकवली पंचायत समितीसमोर उपोषण करण्यात आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर उपोषणाची दखल घेऊन सेवानिवृत्त प्राथमिक शिक्षकांच्या मागण्यांची पूर्तता दिनांक ३१ जानेवारीपर्यंत करण्यात येईल असे लेखी आश्वासन गटविकास अधिकारी यांनी दिले आहे काय, असल्यास, उक्त आश्वासनाची पूर्तता करून काय कार्यवाही करण्यात आली वा येत आहे,

(३) असल्यास, शासनाने शिक्षकांच्या उपरोक्त मागण्यांपैकी किती मागण्यांवर कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

अॅड. आशिष शेलार (०६-०७-२०१९) : (१) होय.

(२) सेवानिवृत्त प्राथमिक शिक्षकांच्या निवृत्ती वेतन विषयक लाभ देण्याची कार्यवाही सुरु आहे.

(३) सेवा निवृत्त शिक्षकांना निवड श्रेणीचा लाभ व निवृत्तीनंतर वरिष्ठ वेतनश्रेणीचा लाभ देणेबाबतची कार्यवाही टप्प्याटप्प्याने सुरु आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**कसबा सांगाव (ता.कागल, जि.कोल्हापूर) येथील केंद्रशाळेतील
मुख्याध्यापकांच्या अनियमिततेबाबत**

(५) ५६८८१ (२२-०८-२०१६). श्री.हसन मुश्रीफ (कागल), श्री.जितेंद्र आव्हाड (मुंबा कळवा), श्री.भास्कर जाधव (गुहागर), श्री.सुरेश लाड (कर्जत) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) कसबा सांगाव (ता.कागल, जि.कोल्हापूर) येथील केंद्रशाळेतील मुख्याध्यापकांच्या विरोधात त्यांच्या अनियमिततेबाबत शासनाकडे तसेच जिल्हा शिक्षण अधिकारी कोल्हापूर यांच्याकडे गत दोन वर्षांपासून स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी तक्रारी केल्या आहेत, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, तक्रारीचे स्वरूप काय आहे,
- (३) असल्यास, शासनाने उक्त तक्रारीच्या अनुषंगाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत.?

अॅड. आशिष शेलार (१३-०८-२०१९) : (१) होय, हे खरे आहे,

लोकप्रतिनिधी यांचेकडून शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक) जिल्हा परिषद, कोल्हापूर यांच्याकडे कसबा सांगाव येथील केंद्रशाळेतील मुख्याध्यापकांच्या शालेय कामकाज अनियमिततेबाबत अहवाल प्राप्त झालेला आहे.

- (२) वित्तीय नियमांच्या अधीन राहून कामकाज केलेले नाही, काही अभिलेखे ठेवलेचे दिसून येत नाही तसेच काही अभिलेखाच्या अद्यावत नोंदी घेतलेल्या नाहीत.
- (३) जिल्हा परिषद स्तरावर प्राथमिक चौकशी अहवाल प्राप्त झाला असून छाननी करून कारवाई करण्यात येत आहे.
- (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

मुंबईसह राज्यातील खासगी विनाअनुदानित शाळांच्या संस्थांना अल्प संख्यांक दर्जा प्रमाणपत्र मिळण्याबाबत

(६) ६५६८८ (०५-०१-२०१७). श्री.सुनिल प्रभू (दिंडोशी) : सन्माननीय अल्पसंख्यांक विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) मुंबईसह राज्यात शिक्षण हक्क कायदयानुसार, (आरटीई) आर्थिक व दुर्बल घटकांसाठी २५ टक्के राखीव प्रवेश देण्यास नकार देण्यासाठी खासगी विनाअनुदानित शाळांच्या संस्थांनी अल्प संख्यांक दर्जा प्रमाणपत्र मिळविण्यासाठी शासनाकडे केलेल्या अर्जापैकी ३६ संस्थांना शासनाने अल्प संख्यांक दर्जा दिला आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदरहू शाळांना शासनाने कोणत्या कायदा, नियम व निकषाच्या आधारे अल्प संख्यांक दर्जा देण्यास मान्यता दिली आहे,
- (३) असल्यास, शिक्षण हक्क कायदयानुसार २५ टक्के राखीव कोटयातून दुर्बल वंचित घटकांना उपलब्ध जागा अत्यंत कमी उपलब्ध होत असतानाही शासनाने खासगी विनाअनुदानित शाळांना अल्प संख्यांक दर्जा देण्याची सर्वसाधारण कारणे काय आहेत,
- (४) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय व त्यानुसार मुंबईसह राज्यातील ज्या खासगी विनाअनुदानित शाळांनी २५ टक्के राखीव कोटयातून विद्यार्थ्यांना प्रवेश दिला नाही त्यांच्या विरुद्ध कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे (१४-०८-२०१९) : (१) नाही.

(२) व (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

(४) ज्या शाळा आरटीई २५ टक्के प्रवेश प्रक्रियेचे पालन करीत नाहीत अशा शाळांची मान्यता काढण्याची कार्यवाही केली जाते.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**रत्नागिरी जिल्हयातील माध्यमिक उच्च माध्यमिक शिक्षक व शिक्षकेत्तर
कर्मचाऱ्यांच्या प्रलंबित मागण्याबाबत**

(७) ७२४६४ (२७-०१-२०१७). श्री.सदानंद चव्हाण (चिपळूण) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) रत्नागिरी जिल्हयातील माध्यमिक, उच्च माध्यमिक शिक्षक व शिक्षकेत्तर कर्मचाऱ्यांच्या प्रलंबित मागण्यांच्या पूर्ततेसाठी मागणी होत असून शिक्षक भारती या संघटनेच्या वतीने जिल्हयात धरणे आंदोलन आयोजित केले होते, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर मागण्याचे निवेदन संघटनेने शिक्षणाधिकारी (माध्य.) रत्नागिरी यांना दिले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, शासनाने आंदोलनकर्त्या अधिकारी, कर्मचारी यांच्या न्याय्य मागण्या मान्य करणेबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

अॅड. आशिष शेलार (०८-०८-२०१९) : (१) होय, हे खरे आहे.

(२), (३) व (४) निवेदनातील मागण्यांच्या अनुषंगाने शासन स्तरावर कार्यवाही चालू आहे.

**कोल्हापूर शहर व करवीर तालुक्यातील शाळा संस्थापक मुख्याध्यापक व शिक्षकेत्तर
कर्मचाऱ्यांच्या प्रलंबित मागण्याबाबत**

(८) ७४४४३ (२०-०४-२०१७). श्री.हसन मुश्रीफ (कागल) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कोल्हापूर शहर व करवीर तालुक्यातील संस्थाचालक, मुख्याध्यापक, शिक्षक, शिक्षकेत्तर कर्मचाऱ्यांनी त्यांच्या प्रलंबित मागण्यांबाबत दिनांक २० जानेवारी, २०१७ रोजी वा सुमारास आंदोलन केले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, आंदोलनकर्त्या शिक्षकांच्या एकूण मागण्या पैकी कोणत्या मागण्या मान्य करण्यात आल्या आहेत,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय व त्यानुसार उक्त मागण्यांबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

अॅड. आशिष शेलार (०८-०८-२०१९) : (१) होय, हे खरे आहे.

(२), (३) व (४) निवेदनातील मागण्यांच्या अनुषंगाने शासन स्तरावर कार्यवाही चालू आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

राष्ट्रीय पुरस्कार प्राप्त शिक्षकांना देण्यात आलेल्या वेतन वाढी कायम ठेवण्याबाबत

(९) ७७८०८ (२०-०४-२०१७). श्री.ओमप्रकाश ऊर्फ बच्चू कडू (अचलपूर) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राष्ट्रीय पुरस्कार प्राप्त होणा-या शिक्षकांना दोन वेतन वाढी देण्यात येतात हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, अमरावती जिल्हा परिषद अंतर्गत राष्ट्रीय शिक्षक पुरस्कार प्राप्त करणा-या शिक्षकांना देण्यात आलेल्या दोन आगावू वेतन वाढी वित्त विभागाने दिनांक ३१ जानेवारी, २०१४ नंतर काढून घेतल्या आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, राष्ट्रीय पुरस्कार प्राप्त शिक्षकांना नियमानुसार देण्यात आलेल्या वेतन वाढी कायम ठेवण्यात याव्यात अशी मागणी स्थानिक लोकप्रतिनिधिनी सचिव, शालेय शिक्षण विभाग यांचेकडे दिनांक १९ डिसेंबर, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास केली, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, सदर प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, व त्यानुसार कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

अॅड. आशिष शेलार (०७-०८-२०१९) : (१)होय, हे खरे आहे.

(२), (३) व (४) अंशतः खरे आहे.

राष्ट्रीय पुरस्कार प्राप्त शिक्षकांना द्यावयाच्या वेतनवाढी दि.३१.१.२०१४ नंतर थांबविण्यात आल्या होत्या नंतर तथापि शासन निर्णय दि.२५.१.२०१७ अन्वये मंजूर करण्यात आल्या आहेत.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यात अनुकंपा तत्वावर असलेल्या शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचा-यांच्या पदांमधील त्रुटी दूर करण्याबाबत

(१०) ७९३५१ (२०-०४-२०१७). श्री.डी.एस.अहिरे (साक्री), श्री.नसीम खान (चांदिवली), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात अनुकंपा तत्वावर असलेल्या शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचा-यांच्या पदांमधील त्रुटी दूर करण्यासाठी शासन प्रयत्न करणार असून याकरिता उपसंचालकांना विशेष अधिकार देण्यात येणार असल्याचे माहे डिसेंबर, २०१६ रोजी वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

वि.स. ५८९ (7)

- (२) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

अॅड. आशिष शेलार (०८-०७-२०१९) : (१), (२) व (३) अनुकंपा तत्त्वावरील शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांच्या पदावरील त्रुटी दूर करण्यासाठी सामान्य प्रशासन विभागाचा दि.२१.०९.२०१७ च्या शासन निर्णयाच्या अनुषंगाने कार्यवाही करण्यात येत आहे.

**बुलडाणा जिल्हा परिषद अंतर्गत माध्यमिक शाळांमध्ये विना अनुदानित
तुकड्या सुरू करण्यात आल्याबाबत**

(११) ८००७१ (२०-०४-२०१७). श्री.हर्षवर्धन सपकाळ (बुलढाणा) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) बुलढाणा जिल्हा परिषद अंतर्गत माध्यमिक शाळांमध्ये विनाअनुदानित तुकड्या सुरू असल्याची बाब माहे नोव्हेंबर, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,
(२) असल्यास, सदर विनाअनुदानित तुकड्यांवर अध्यापनासाठी शिक्षक नियुक्त करण्यात आले, हे ही खरे आहे काय,
(३) असल्यास, शासनाने सदर तुकड्यांमध्ये शिक्षण घेणा-या विद्यार्थ्यांच्या अध्यापनाबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

अॅड. आशिष शेलार (०६-०७-२०१९) : (१) अंशतः खरे आहे

- (२) नाही.
(३) शाळेत कार्यरत शिक्षक अध्यापनाचे कार्य करित आहेत.
(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील कनिष्ठ महाविद्यालय कर्मचाऱ्यांच्या प्रलंबित मागण्यांबाबत

(१२) ८२२३७ (२०-०४-२०१७). श्री.जयंत पाटील (इस्लामपूर), श्री.शशिकांत शिंदे (कोरेगाव), श्री.दिलीप वळसे-पाटील (आंबेगाव), श्री.अजित पवार (बारामती), श्री.सुरेश लाड (कर्जत), श्री.भिमराव तापकीर (खडकवासला) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) मुंबई विभागीय कनिष्ठ महाविद्यालयीन शिक्षकांनी त्यांच्या प्रलंबित मागण्यांबाबत दिनांक ९ जानेवारी, २०१७ रोजी वा त्यासुमारास आझाद मैदान येथे जेलभरो आंदोलने केले, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, सदर कनिष्ठ महाविद्यालयीन शिक्षकांच्या मागण्या मान्य करण्यात आल्या आहेत काय, असल्यास मान्य केलेल्या मागण्या कोणकोणत्या आहेत,
- (३) असल्यास, सदर मागण्यांच्या अनुषंगाने शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

अॅड. आशिष शेलार (०७-०८-२०१९) : (१), (२) व (३) मा.मंत्री,शालेय शिक्षण व क्रीडा यांचे अध्यक्षतेखाली संघटनेसोबत विविध बैठका झाल्या, बैठकामध्ये संघटनेच्या काही मागण्या मान्य करण्यात आलेल्या आहेत.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

सोलापूर विद्यापीठास पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर यांचे नाव देण्याबाबत

- (१३) ८९२०५ (२१-०८-२०१७). श्री.छगन भुजबळ (येवला), श्री.जितेंद्र आव्हाड (मुंब्रा कळवा), श्री.जयंत पाटील (इस्लामपूर), श्री.शशिकांत शिंदे (कोरेगाव), श्री.पांडुरंग बरोरा (शहापूर), श्री.भास्कर जाधव (गुहागर), श्री.वैभव पिचड (अकोले), श्री.राणाजगजीतसिंह पाटील (उस्मानाबाद), श्रीमती दिपिका चव्हाण (बागलाण), श्री.राहुल जगताप (श्रीगोंदा), श्री.दत्तात्रय भरणे (इंदापूर), श्रीमती सुमन पाटील (तासगाव - कवठेमहांकाळ), श्री.प्रदीप नाईक (किनवट) : सन्माननीय उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) सोलापूर विद्यापीठास पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर यांचे नाव देण्याबाबतचा प्रस्ताव तयार करून तात्काळ सादर करण्याबाबत मा.मुख्यमंत्री यांनी दिनांक २६ मे, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास झालेल्या बैठकीत निदेश दिले आहेत, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उक्त निदेशानुसार शासनास प्रस्ताव प्राप्त झाला आहे काय,
- (३) असल्यास, शासनाने सोलापूर विद्यापीठास पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर यांचे नाव देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे (१३-०६-२०१९) : (१) हे खरे नाही.

- (२) व (३) सोलापूर विद्यापीठाचे पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर सोलापूर विद्यापीठ, सोलापूर असा नामविस्तार करण्याबाबतचा अध्यादेश दि. ०५ मार्च, २०१९ रोजीच्या राजपत्रात प्रसिध्द करण्यात आला आहे.
- (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील अनुदानित माध्यमिक शाळांमध्ये शिक्षकेत्तर कर्मचाऱ्यांची रिक्त पदे भरण्याबाबत

(१४) ९३०८२ (२३-०८-२०१७). श्री.एकनाथराव खडसे (मुक्ताईनगर) : : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यातील शालेय शिक्षण विभागाच्या अनुदानित माध्यमिक शाळांमध्ये शिक्षकेत्तर कर्मचाऱ्यांची रिक्त पदे जून, २००३ पासून भरण्यात आलेली नाहीत, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सन २००३ पासून रिक्त पदे न भरण्याची कारणे काय आहेत,
- (३) असल्यास, लिपीक व शिपायाची रिक्त पदे भरणे आवश्यक असल्याबाबतचा प्रस्ताव शासनाकडे प्रलंबित आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) तसेच, सदरहू रिक्त पदे भरली नसल्याने शैक्षणिक कामकाजावर त्याचा विपरीत परिणाम होत आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (५) असल्यास शासनाने उक्त शिक्षकेत्तर पदे भरण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे, नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

अॅड. आशिष शेलार (०८-०७-२०१९) : (१) हे खरे नाही.

(२) प्रश्न उद्भवत नाही.

(३) शिपाई व लिपिक पदाचा आकृतीबंध प्रलंबित होता. तथापि, शासन निर्णय दि.२८.०१.२०१९ रोजी लिपिक पदांचा आकृतीबंध घोषित केला आहे.

(४) हे खरे नाही.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील अल्पसंख्यांक शाळांमधील अतिरिक्त शिक्षकांच्या समायोजनाबाबत

(१५) ९५१२३ (२९-१२-२०१७). श्री.जितेंद्र आव्हाड (मुंबा कळवा), श्री.अजित पवार (बारामती), श्री.जयंत पाटील (इस्लामपूर), श्री.शशिकांत शिंदे (कोरेगाव), श्री.किसन कथारे (मुरबाड): सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यातील अल्पसंख्यांक शाळांमध्ये अतिरिक्त ठरलेल्या शिक्षकांना अन्य शाळांमध्ये सामावून घेईपर्यंत त्यांना वेतन मिळणार नसल्याने त्यांचे विना काम विनावेतन या तत्वाच्या आधारे वेतन रोखण्याचे आदेश शासनाने काढल्याने पाच हजार शिक्षक आर्थिक संकटात सापडले असल्याप्रकरणी त्यांच्या समस्या संदर्भात योग्य कार्यवाही करण्याची मागणी लोकप्रतिनिधी, शिक्षक संघटनांनी मा.मुख्यमंत्री, मा.शिक्षणमंत्री तसेच मुख्य सचिव, शिक्षण विभाग यांचेकडे दिनांक १ सप्टेंबर, २०१७ रोजी वा त्यासुमारास केली आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उक्त प्रश्नी केलेल्या मागण्यांचे थोडक्यात स्वरूप काय आहे व त्यानुसार आतापर्यंत कोणता निर्णय घेतला वा घेण्यात येत आहे,
- (३) असल्यास, याबाबत शासनाने भाषिक अल्पसंख्यांक शाळातील शिक्षकांच्या समस्या सोडविण्यासंदर्भात कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

अॅड. आशिष शेलार (०७-०८-२०१९) : (१), (२) व (३) शासन निर्णय दि.२७.१०.२०१६ नुसार कार्यवाही करण्यात येते.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील रात्रशाळांमध्ये शिक्षकांची भरती करणेबाबत

(१६) ९५४८२ (२९-१२-२०१७). श्री.संदीप नाईक (ऐरोली) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील रात्रशाळांमध्ये विद्यार्थ्यांना शिकविण्यासाठी शिक्षकच नसल्यामुळे विद्यार्थ्यांचे नुकसान होत असल्याने शिक्षक भरती करण्यात यावी याकरिता एका संघटनेने मा.मुख्यमंत्री महोदयांची माहे ऑक्टोबर, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान भेट घेतली आहे हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, रात्रशाळांना लवकरच शिक्षक उपलब्ध करून देण्यात येतील असे आश्वासन मा.मुख्यमंत्री महोदयांनी सदर संघटनेला दिले आहे हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, त्यानुसार शासनाने शिक्षक उपलब्ध करून देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

अॅड. आशिष शेलार (०८-०७-२०१९) : (१), (२) व (३) दिवस शाळेत अतिरिक्त झालेल्या कर्मचाऱ्यांचे तात्पुरते समायोजन रात्रशाळेतील रिक्त पदावर करण्यात आलेले आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

गोडाळा (ता.सेनगाव, जि.हिंगोली) जिल्हा परिषदेतील उच्च प्राथमिक शाळेत शिक्षकांच्या भरतीबाबत

(१७) ९६८६१ (२९-१२-२०१७). श्री.तानाजी मुटकुले (हिंगोली) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) गोडाळा (ता.सेनगाव, जि.हिंगोली) जिल्हा परिषद उच्च प्राथमिक शाळेत शिक्षकांची भरती केली नसल्यामुळे केवळ आठ वर्गासाठी चारच शिक्षक कार्यरत असल्याने विद्यार्थ्यांचे शैक्षणिक नुकसान होत असल्याचे माहे जुलै, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, गोडाळा येथील शाळेत १ ली ते ८ वी पर्यंत वर्ग असून या दुर्गम भागात एकूण २५३ विद्यार्थी संख्या असताना केवळ चारच शिक्षक कार्यरत असल्यामुळे संतप्त पालकांनी शाळा बंद पाडण्याचा ईशारा दिला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त शाळेमध्ये पुरेसे शिक्षकांची व्यवस्था करण्यासाठी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे कोणती आहेत ?

अॅड. आशिष शेलार (०८-०७-२०१९) : (१) हे अंशतः खरे आहे.

(२), (३) व (४) जिल्हा परिषद शाळा गोडाळा ता.सोनगाव येथे आजपर्यंत एक मुख्याध्यापक, दोन प्राथमिक पदवीधर अशी एकूण तीन पदोन्नतीची पदे रिक्त असून, सदर पदे पदोन्नतीने भरण्याबाबतची कार्यवाही सुरु आहे.

तसेच शिक्षकांची रिक्त पदे तातडीने भरण्याची कार्यवाही "पवित्र" या संगणकीय प्रणालीव्दारे सुरु करण्यात आली आहे.

नागपूर आणि अमरावती विभागातील खासगी अनुदानित शाळांमधील शिक्षक भरतीबाबत

(१८) १९०२० (२९-१२-२०१७). श्री.राजू तोडसाम (अर्णी) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नागपूर आणि अमरावती विभागातील खासगी अनुदानित शाळांमधील शिक्षकभरती तातडीने करण्यात यावी व ही भरती करताना राज्य शासनाने अभियोग्यता चाचणी लागू करण्यापूर्वी निर्धारित केलेल्या निकषांचे पालन करावे असे आदेश मा.उच्च न्यायालय मुंबईच्या खंडपीठाने दिले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, मा.न्यायालयाच्या या आदेशानुसार शिक्षकभरती तातडीने करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

अॅड. आशिष शेलार (०८-०७-२०१९) : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) "पवित्र" या संगणकीय प्रणालीमार्फत शिक्षक भरती करण्याबाबतची कार्यवाही सुरु करण्यात आली आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

दादर मुंबई येथील मॉडर्न इंग्लिश स्कूल या संस्थेने अवाजवी शुल्क वाढ केल्याबाबत

(१९) १९०७६ (२९-१२-२०१७). श्री.सदा सरवणकर (माहिम) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबईतील दादर पूर्व येथील मॉडर्न स्कूल इंडियन एज्युकेशन या संस्थेने महाराष्ट्र शैक्षणिक संस्था (शुल्क विनिमय) अधिनियम २०११ असाधारण भाग चार, दिनांक २१ मार्च, २०१४ मधील कलम चार (३) चे उल्लंघन करून सन २०१६-१७ या वर्षात अवाजवी शुल्क वाढ करून पालकांची आर्थिक फसवणूक केल्या प्रकरणी विभागीय शिक्षण उपसंचालक, मुंबई विभाग यांच्याकडे प्रसाद तुळसकर यांनी दिनांक २६ डिसेंबर, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास लेखी तक्रार केली आहे हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, धर्मादाय आयुक्तांकडून प्राप्त झालेल्या वार्षिक अहवालानुसार संस्था कोट्यावधी रुपये नफ्यात असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

- (३) असल्यास, प्रस्तुत प्रकरणी संबंधित शाळेच्या पालक शिक्षक संघाच्या सदस्यांनी महाराष्ट्र शैक्षणिक संस्था (शुल्क विनियमन) अधिनियम २०११ अंतर्गत गठीत केलेल्या विभागीय शुल्क नियामक समिती, मुंबईकडे तक्रार दाखल केली असून त्यावर समितीमार्फत करण्यात आलेली कार्यवाही पुर्ण झाली आहे काय, कार्यवाहीची सद्यस्थिती काय आहे,
- (४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, असल्यास चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुसार कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

अॅड. आशिष शेलार (२७-०६-२०१९) : (१) श्री.प्रसाद तुळसकर यांनी या संदर्भात विभागीय शिक्षण उपसंचालक, मुंबई यांच्याकडे तक्रार केली आहे.

- (२) सदर शैक्षणिक संस्थेचे वार्षिक अहवाल धर्मादाय आयुक्त कार्यालयाकडून विभागास सादर झालेले नाहीत.
- (३) मा.उच्च न्यायालयाने रिट याचिका क्र.४७१/२०१७ मध्ये दिलेल्या निर्णयाच्या अनुषंगाने पालकांनी फीवाढीबाबत वैयक्तिकरीत्या केलेल्या तक्रारीची दखल घेता येत नसल्याने सदर तक्रार विभागीय शुल्क नियामक समितीने फेटाळली आहे.
- (४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

शासनाने दिड लाख तंत्रस्नेही शिक्षकांना डाटा एन्ट्रीचे काम करण्याचे काढलेले आदेश

(२०) १०१७९२ (२९-१२-२०१७). श्री.जयकुमार गोरे (माण), श्री.विजय वडेहीवार (ब्रम्हपूरी), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), श्री.नसीम खान (चांदिवली), प्रा.वर्षा गायकवाड (धारावी), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यात गत दोन वर्षात शासनाच्या आग्रहामुळे १ लाख ५८ हजार ५८३ शिक्षकांनी तंत्रज्ञान अवगत करून शासनाच्या संकेतस्थळावर अधिकृत तंत्रस्नेही शिक्षक म्हणून त्यांची नोंदणी करण्यात आली आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, हे शिक्षक अध्यापनात अद्ययावत पध्दतीचा वापर करित असल्याने त्यांचा सन्मान करण्याऐवजी त्यांच्याकडून डाटा एन्ट्रीचे काम करवून घेण्याच्या सूचना शिक्षणाधिकार्यांनी दिनांक १४ ऑगस्ट, २०१७ रोजी वा त्यासुमारास शिक्षण विभागाने दिल्या आहेत, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, याप्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, असल्यास, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुसार कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

अॅड. आशिष शेलार (०८-०७-२०१९) : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) नाही, हे खरे नाही.

(३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

येवला (जि.नाशिक) येथील खाजगी अनुदानित प्राथमिक विद्यामंदिराच्या मुख्याध्यापिकेस स्वेच्छा निवृत्तीस भाग पाडल्याबाबत

(२१) १०१९३५ (२९-१२-२०१७). श्री.बसवराज पाटील (औसा), श्री.प्रशांत बंब (गंगापूर) :

सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) येवला (जि.नाशिक) येथील एका खाजगी अनुदानित प्राथमिक विद्यामंदिराच्या मागासवर्गीय मुख्याध्यापिकेस बनावट विश्वस्तांनी मानसिक छळ करून मुदतपूर्व स्वेच्छानिवृत्तीस भाग पाडल्याने जागतिक महिला दिनी आत्महत्येचा इशारा त्यांना द्यावा लागला ची बाब माहे मार्च, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आली, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, संबंधित मागासवर्गीय मुख्याध्यापिकेने झालेल्या अन्यायाविरुद्ध पोलीस स्टेशन येवला तसेच जिल्हाधिकारी नाशिक यांचेकडे तक्रार करून दाद मागितली होती, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, जिल्हाधिकारी नाशिक यांनी सदरची तक्रार धर्मादाय आयुक्त कार्यालय, नाशिक यांचेकडे वर्ग केली होती व त्यांनी या प्रकरणाची चौकशी निरीक्षक श्री.पंडितराव झाडे यांचेकडे आदेशित केली होती, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, सदर प्रकरणाची शासनाने चौकशी केली आहे काय, असल्यास त्यात काय आढळून आले व त्यानुसार उक्त चौकशी १ वर्ष ५ महिने प्रलंबित ठेवणाऱ्या निरीक्षकाविरुद्ध कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

अॅड. आशिष शेलार (२०-०७-२०१९) : (१) हे खरे नाही.

(२) हे खरे नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील आदर्श शिक्षक पुरस्कारात रात्रशाळेतील शिक्षकांचा समावेश करण्याबाबत

(२२) १०६१३२ (०६-०४-२०१८). श्री.मंगलप्रभात लोढा (मलबार हिल) : सन्माननीय शालेय

शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील शिक्षकांना दरवर्षी शासनातर्फे आदर्श शिक्षक पुरस्काराने गौरविले जाते मात्र यात रात्रशाळेतील शिक्षकांचा विचार होत नसल्याची तक्रार माहे सप्टेंबर, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान मा.शालेय शिक्षण मंत्री यांच्याकडे शिक्षक परिषदेने लेखी निवेदनाद्वारे केली आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, उक्त निवेदनाच्या अनुषंगाने शासनाने चौकशी केली आहे काय असल्यास, त्यानुसार कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे, तसेच त्यांचे स्वरूप काय आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

अॅड. आशिष शेलार (०७-०८-२०१९) : (१) व (२) हे खरे आहे.

राज्य शिक्षक पुरस्कारासाठी केवळ पूर्णवेळ शिक्षक पात्र होत असल्यामुळे रात्र शाळेतील शिक्षकांचा विचार या पुरस्कारासाठी करण्यात येत नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**अमरावती येथील मागासवर्गीय मुलांच्या वसतीगृहात निकृष्ट दर्जाचा
आहार मिळत असल्याबाबत**

(२३) १०९०५८ (२३-०४-२०१८). अॅड.यशोमती ठाकूर (तिवसा), श्रीमती निर्मला गावित (इगतपूरी), प्रा.विरेंद्र जगताप (धामणगाव रेल्वे), श्री.हर्षवर्धन सपकाळ (बुलढाणा), श्री.राहुल बोंद्रे (चिखली), श्री.अमित झनक (रिसोड) : सन्माननीय उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) अमरावती जिल्ह्यातील नागपूर गेट पोलीस स्टेशन जवळ असलेल्या मागासवर्गीय मुलांच्या वसतीगृहात गत सहा ते आठ महिन्यांपासून निकृष्ट दर्जाचा आधार व किडे असलेल्या गव्हाच्या पोळ्या वाटप करण्यात येत असल्याचे माहे डिसेंबर, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, याबाबत तक्रारी करूनही वसतीगृह प्रशासन दुर्लक्ष करित असल्याने तेथील विद्यार्थ्यांनी आंदोलन केलेले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने सदर प्रकरणी संबंधितांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) तसेच, मागासवर्गीय मुलांच्या वसतीगृहात योग्य पोषण आहार पुरविण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे (०७-०८-२०१९) : (१), (२), (३) व (४) अशी बाब निदर्शनास आलेली नाही.

तथापि, वसतीगृहातील विद्यार्थ्यांनी माहे नोव्हेंबर, २०१७ व डिसेंबर, २०१७ मध्ये निवेदन सादर करून, वसतीगृहात फिल्टर बसविणे, फवारणी करणे, पाण्याची टाकी साफ करणे, धान्य व भाजीपाला साफ करणे इ. समस्यांबाबत तक्रारी केल्या होत्या.

सदर निवेदनाच्या अनुषंगाने वसतीगृहाची तपासणी करण्यासाठी समिती गठीत करण्यात आली होती. सदर समितीने तपासणी करून सादर केलेल्या अहवालानुसार वसतीगृहातील सोयी सुविधा व स्वच्छतेबाबत कार्यवाही करण्यात आली.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यात पोषण आहारासाठी सेंट्रल किचन प्रणाली राबविणेबाबत

(२४) ११३१८९ (०६-०४-२०१८). श्री.बाबुराव पाचर्णे (शिरूर) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यातील ५० हजाराहून अधिक शाळेमधील विद्यार्थ्यांना देण्यात येणारा शालेय पोषण आहार हा चुलीवर शिजवला जात आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) तसेच, राज्यातील केवळ ३१५६४ शाळांमध्ये विद्यार्थ्यांसाठी गॅसवर आहार शिजविला जात असल्याचे माहे २०१८ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,
- (३) तसेच, पुणे जिल्ह्यामध्ये प्राथमिक शाळांच्या पोषण आहारासाठी लागणारा भाजीपाला आणि इंधनासाठी देण्यात येणाऱ्या अनुदानची रक्कम माहे जुलै, २०१७ ते जानेवारी, २०१८ पर्यंत थकीत असल्याचेही, खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, असल्यास, त्यात काय आढळून आले व त्यानुसार राज्यात पोषण आहारासाठी सेंट्रल किचन राबविण्याबाबत तसेच थकीत असलेले अनुदान देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत?

अॅड. आशिष शेलार (२७-०६-२०१९) : (१) व (२) हे खरे आहे.

(३) हे खरे नाही.

(४) शालेय पोषण आहार योजनेतर्गत नागरी भागामध्ये केंद्रीय स्वयंपाकगृह प्रणालीद्वारे तयार आहाराचा पुरवठा करण्यासाठी संस्थांची निवड करण्यासाठी संबंधित नागरी भागातील स्थानिक स्वराज्य संस्थामार्फत कार्यवाही करण्यात येत आहे.

शालेय पोषण आहार योजनेतर्गत शाळा स्तरावर अन्न शिजविणाऱ्या यंत्रणेचे इंधन-भाजीपाला यासाठीचे अनुदान आणि नागरी भागातील धान्यादी मालाचे अनुदान राज्य स्तरावरून थेट शाळा स्तरावर करण्याचा निर्णय घेण्यात आला असून त्यानुसार संबंधितांच्या बँक खात्यात अनुदानाची रक्कम जमा करण्याची कार्यवाही करण्यात येत आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील मराठा समाजातील विद्यार्थ्यांच्या वसतीगृहांसाठी जमिन देण्याबाबत

(२५) ११६७१८ (२०-०७-२०१८). श्री.नारायण पाटील (करमाळा), श्रीमती तृप्ती सावंत (वांद्रे पूर्व), डॉ.राहुल पाटील (परभणी), श्री.चंद्रकांत सोनवणे (चोपडा), श्री.अनिल कदम (निफाड) :

सन्माननीय उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यातील मराठा समाजातील विद्यार्थ्यांच्या वसतीगृहांसाठी सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या विनावापर पडून असलेल्या इमारती तसेच महसूल विभागाची पडिक जमिन देण्याबाबत शासनाने जिल्हाधिका-यांना आदेश दिले आहेत, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, राज्यातील कोणत्या शहरी भागात उक्त वसतीगृहे बांधण्याचा आराखडा तयार करण्यात आला आहे व त्यासाठी किती निधी उपलब्ध करून देण्यात आला आहे,

- (३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, असल्यास त्यात काय आढळून आले व त्यानुसार कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे (१५-०६-२०१९) : (१) नाही.

तथापि, शासन निर्णय, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, क्रमांक संकीर्ण-२०१८/प्र.क्र.२४९/तांशि-४, दिनांक १३ जुलै, २०१८ अन्वये डॉ.पंजाबराव देशमुख वसतिगृह निर्वाह भक्ता योजनेतर्गत नोंदणीकृत संस्थांना आर्थिकदृष्ट्या मागास प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांकरिता वसतिगृह चालविण्यासाठी शासन / स्थानिक संस्था / मंडळ यांच्या मालकीच्या इमारती भाड्याने देण्याची योजना शैक्षणिक वर्ष २०१८-१९ पासून अंमलात आणण्यात आली आहे.

(२) या योजनेतर्गत राज्यातील प्रत्येक जिल्हा मुख्यालयाच्या ठिकाणी शासकीय व इतर इमारतींची उपलब्धता व स्थानिक गरज विचारात घेऊन वसतिगृह चालू करण्याचा निर्णय घेण्यात आला आहे. या योजनेतर्गत नोंदणीकृत संस्थांना राज्य शासनकडून कोणताही निधी दिला जाणार नाही. मात्र, वसतीगृहात राहणाऱ्या विद्यार्थ्यांकडून शासनाने निश्चित केलेल्या दराने शुल्क आकारण्याची परवानगी नोंदणीकृत संस्थांना देण्यात आली आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील खाजगी अनुदानित कनिष्ठ महाविद्यालयात शिक्षकांची भरती करण्याबाबत

(२६) ११८१३१ (२३-०७-२०१८). श्री.वैभव पिचड (अकोले), श्री.राहुल जगताप (श्रीगोंदा), डॉ.सतीश (अण्णासाहेब) पाटील (एरंडोल), श्री.दिलीप वळसे-पाटील (आंबेगाव), श्री.जितेंद्र आव्हाड (मुंबा कळवा), श्री.पांडुरंग बरोरा (शहापूर), श्री.अजित पवार (बारामती), श्री.जयंत पाटील (इस्लामपूर), श्री.शशिकांत शिंदे (कोरेगाव), श्री.संदीप नाईक (ऐरोली), श्री.राजेश टोपे (घनसावंगी), श्री.हसन मुश्रीफ (कागल), श्री.भास्कर जाधव (गुहागर), श्रीमती दिपिका चव्हाण (बागलाण), श्री.शामराव ऊर्फ बाळासाहेब पाटील (कराड उत्तर), श्रीमती सुमन पाटील (तासगाव - कवठेमहांकाळ), श्री.दत्तात्रय भरणे (इंदापूर), श्री.मकरंद जाधव-पाटील (वाई), श्री.विजय भांबळे (जिंतूर), श्री.भाऊसाहेब पाटील - चिकटगांवकर (वैजापूर), श्री.संश्याम जगताप (अहमदनगर शहर), श्री.सुरेश लाड (कर्जत), श्री.संजय कदम (दापोली), श्री.दिपक चव्हाण (फलटण), श्री.राणाजगजीतसिंह पाटील (उस्मानाबाद), श्री.गणपत गायकवाड (कल्याण पूर्व) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील खाजगी अनुदानित कनिष्ठ महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांची संख्या वाढल्याने शासनाने कनिष्ठ महाविद्यालयात एक हजार शिक्षकांची भरती करण्यास मान्यता दिली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त पदांपैकी ९३५ पदांना आतापर्यंत मान्यता दिली असून त्यापैकी ३३६ पदांचे वेतन सुरु करण्यात आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

- (३) असल्यास, उर्वरित मंजूर पदांना अद्याप वेतनश्रेणी लागू करण्यात आलेली नाही, हे ही खरे आहे काय,
- (४) तसेच, कनिष्ठ महाविद्यालयातील ४२८ शिक्षकांची पदे रद्द करण्याची कारणे काय आहेत,
- (५) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय आढळून आले व त्यानुसार कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे, नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

अॅड. आशिष शेलार (०८-०७-२०१९) : (१) अंशतः खरे आहे.

- (२), (३) व (४) शासन निर्णय दि.१८.०३.२०१६ व दि.३०.०३.२०१६ अन्वये अनुक्रमे ३३४ व २ अशा एकूण ३३६ वाढीव पदांचे वेतन अदा करण्याची परवानगी दिली आहे. शासन निर्णय दि.०५.१०.२०१८ नुसार १७१ पदांना वेतन अनुदान मंजूर आहे. सदर ९३५ वाढीव पदांना शासन निर्णय दि.२१.०५.२०१४ अन्वये मंजूर दिली असतानाही सदर पदांवर अद्याप भरती प्रक्रियेची कार्यवाही पूर्ण न झाल्याने वित्त विभागाकडील शासन निर्णय दि.०९.०४.२०१८ अन्वये ४२८ पदे व्यपगत करण्यात आलेली होती.
- (५) शासन निर्णय दि.१४.११.२०१८ अन्वये मान्यता दिलेली ६८ पदे पुनर्जिवित करण्यात आलेली आहेत.

राज्यातील विविध जिल्हापरिषद शाळांमध्ये आरटीईच्या अटीचे उल्लंघन होत असल्याबाबत

(२७) १२०१२० (२३-०७-२०१८). श्री.राहुल बोंद्रे (चिखली), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यातील विविध जिल्हापरिषद शाळांमध्ये आरटीई मधील अंतराची अट न पाळता ५ वी व ८ वी चे वर्ग उघडण्यात आले आहेत, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, शिक्षण संचालनालयाने या संदर्भात केवळ अमरावती विभागातील यवतमाळ, अमरावती, अकोला, बुलडाणा व वाशीम या ५ जिल्हयांच्या शिक्षणाधिका-यांकडून अहवाल मागविला आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, यासंदर्भात राज्यातील इतर जिल्हयांचा वस्तुस्थितीदर्शक अहवाल का मागविण्यात आला नाही व त्याची कारणे काय आहेत,
- (४) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, असल्यास, त्यानुसार कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

अॅड. आशिष शेलार (०६-०७-२०१९) : (१) आरटीई नुसार प्राथमिक व उच्च माध्यमिक शाळा स्थापन करण्याची स्थानिक प्राधिकरणाची जबाबदारी आहे.

वि.स. ५८९ (१८)

(२), (३) व (४) यासंदर्भात राज्यातील शाळांबाबत संचालनालय स्तरावरून माहिती एकत्रित होत आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

कुळगाव शिक्षण समितीच्या बदलापूर (जि.ठाणे) विभाग हायस्कूल मधील संस्थाचालक व मुख्याध्यापक यांच्या मनमानी कारभाराबाबत

(२८) १२२६९९ (२३-०७-२०१८). श्री.किसन कथारे (मुरबाड) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कुळगाव बदलापूर (जि.ठाणे) नगर पालिका हद्दीतील बदलापूर शिक्षण समितीच्या बदलापूर विभाग हायस्कूल येथील मुख्याध्यापक व संस्थेचे संचालक मनमानीपणे शालेय शुल्क आकारत असल्याबाबत पालक समितीने शिक्षणाधिकारी ठाणे यांच्याकडे तक्रार केल्याचे माहे मे, २०१८ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय आढळून आले व त्यानुसार शाळेचे मुख्याध्यापक व संस्थेचे संचालक मंडळावर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

अॅड. आशिष शेलार (२७-०६-२०१९) : (१) या संदर्भात शिक्षणाधिकारी यांचेकडे तक्रार केली आहे.

(२) सदर प्रकरणी उपशिक्षणाधिकारी यांनी प्राथमिक चौकशी केली असून पुढील उचित कारवाई करण्यात येत आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील कनिष्ठ महाविद्यालय संस्थांवर नियंत्रण आणण्यासाठी शुल्काची फेररचना करण्याबाबत

(२९) १२८६८९ (०६-१२-२०१८). श्रीमती मनिषा चौधरी (दहिसर), श्री.विकास कुंभारे (नागपूर मध्य) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील कनिष्ठ महाविद्यालय विद्यार्थ्यांकडून वाढीव शुल्क आकारत असल्यामुळे शासनाने संबंधीत संस्थांवर नियंत्रण आणण्यासाठी शुल्काची फेररचना करण्याबाबतची मागणी सिस्कोम संघटनेने केली असल्याचे माहे ऑगस्ट, २०१८ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, अनुदानित शाळा कनिष्ठ महाविद्यालयांना शुल्क ठरविण्याचे अधिकार नसून सरकारने निर्धारित केलेले शुल्क घेणे बंधनकारक असल्याचे निर्देश शाळा संहिता आणि महाराष्ट्र शुल्क अधिनियम २०११ मध्ये दिलेले आहेत, हे ही खरे आहे काय,

- (३) असल्यास, शाळा कनिष्ठ महाविद्यालये हे शुल्क ४० वर्षापूर्वी निश्चित केले असल्याचे कारण देवून पालकांकडून मनमानी शुल्क वसूल करत असून विद्यार्थी व पालकांवर आर्थिक भार पडत आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, सन २०१६-१७ मध्ये ११ वी प्रवेश प्रक्रियेच्या माहिती पुस्तिकेत नोंदविलेले शुल्क हे शासनाने निर्धारित केलेल्या शुल्कापेक्षा कित्येक पटीने अधिक असताना देखील दिनांक १० जुलै, २०१७ रोजी वा त्यासुमारास अनुदानित कनिष्ठ महाविद्यालयात इयत्ता ११ वीकरिता प्रवेश निश्चित करण्यासाठी सन २०१६-१७ चे (मागील वर्षाचे) शुल्क घेण्याचे निर्देश असल्याचे शिक्षण उच्च संचालकांनी जाहीर केले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (५) असल्यास, याप्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय आढळून आले व त्यानुसार संबंधितांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे, नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

अॅड. आशिष शेलार (२७-०६-२०१९) : (१) अनुदानित कनिष्ठ महाविद्यालयातील शुल्काच्या फेररचनेबाबत सिस्कोम संघटनेने निवेदन दिले आहे.

- (२) महाराष्ट्र शैक्षणिक शुल्क विनियमन अधिनियम, २०११ मधील तरतुदीनुसार, अनुदानित शाळांमधील शुल्क शासनाने निश्चित केल्यानुसार राहिल.
- (३) व (४) काही अनुदानित कनिष्ठ महाविद्यालयांना निश्चित शुल्कापेक्षा जास्त शुल्क घेण्यात आले आहे. त्याअनुषंगाने शुल्कवाढ करण्यास मनाई करून मागील वर्षाप्रमाणे शुल्क ठरविण्याबाबत कळविले आहे.
- (५) शिक्षण उपसंचालक पुणे यांच्या दि.८.६.२०१६ च्या सूचनानुसार, कनिष्ठ महाविद्यालयांच्या फी मध्ये नियमानुसार बदल करून माहिती पुस्तिकेत छापून दिलेल्या फी मध्ये नियमानुसार बदल केले आहेत.

डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठातील कुलगुरूंच्या बंगल्याच्या सुशोभिकरणाच्या गैरव्यवहाराबाबत

- (३०) १२८८४१ (०४-१२-२०१८). श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.नसीम खान (चांदिवली), श्रीमती निर्मला गावित (इगतपूरी), डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी) : सन्माननीय उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर, मराठवाडा विद्यापीठाचे कुलगुरू यांच्या बंगल्याच्या सुशोभिकरणासाठी केलेल्या अकारण खर्चाबाबत करण्यात आलेल्या तक्रारीच्या अनुषंगाने शासनाने एक चौकशी समिती नेमली असून समितीने आपला अहवाल अहवाल शासनास सादर केला आहे हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, चौकशी अहवालात कोणत्या शिफारशी केल्या आहेत,
- (३) असल्यास, या बाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय व त्याअनुषंगाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे (०८-०८-२०१९) : (१), (२) व (३) डॉ.बाबासाहेब आबेडंकर मराठवाडा, विद्यापीठाचे माजीकुलगुरु श्री. चोपडे यांच्यावरील आरोपांची चौकशी करण्यासाठी डॉ.एस.एफ. पाटील यांची चौकशी समिती नियुक्त करण्यात आली होती. या चौकशी समितीचा अहवाल मा.राज्यपाल तथा कुलपती यांच्याकडे कार्यवाहीस्तव पाठविण्यात आला आहे.
(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज विद्यापीठ, नागपूर येथील शारीरिक शिक्षण
विभागात गैरव्यवहार झाल्याबाबत**

(३१) १२९५९५ (०४-१२-२०१८). श्री.सुधाकर कोहळे (नागपूर दक्षिण) : सन्माननीय उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
(१) राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज विद्यापीठात शारीरिक शिक्षण विभागात ब्लेझर व ट्रॅक सुट खरेदी करण्यात आले, हे खरे आहे काय,
(२) असल्यास, सदर खरेदी ही निवीदेच्या मागणीनुसार करण्यात आलेली नाही, हे ही खरे आहे काय,
(३) असल्यास, सदर खरेदी मुळ बाजारभावाच्या किमतीपेक्षा दुप्पटीच्या भावाने केल्याचे निर्देशनास आले हे ही खरे आहे काय,
(४) असल्यास, याबाबत शिक्षण संचालिका डॉ. कल्पना जाणव यांचेकडून खुलासा मागविण्यात आला आहे, हे ही खरे आहे काय,
(५) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय आढळून आले व त्यानुसार दोषींवर कोणती कारवाई कोणती केली वा करण्यात येत आहे,
(६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे (१४-०६-२०१९) : (१) होय, हे खरे आहे. (ट्रॅक सुट खरेदी केली)
(२) हे खरे नाही.
(३) हे खरे नाही.
(४) खुलासा सादर केला असून खरेदी समितीद्वारे निर्णय घेवून योग्य ती कार्यवाही विद्यापीठामार्फत अविलंब करण्यात येत आहे.
(५) प्रश्न उद्भवत नाही.
(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठाच्या क्रीडा संकुलाचे इन्डोअर
स्टेडीयमचे बांधकाम प्रलंबित असल्याबाबत**

(३२) १३११२८ (०४-१२-२०१८). श्री.सुधाकर देशमुख (नागपूर पश्चिम) : सन्माननीय उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूरविद्यापीठाला क्रीडा संकुलासाठी जागा व निधीचा पहिला हप्ता मिळाला असला तरी सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या अधिकाऱ्यांच्या दिरंगाईमुळे इन्डोअर स्टेडीयमचे बांधकाम माहे जानेवारी, २०१८ पासून प्रलंबित असल्याचे माहे सप्टेंबर, २०१८ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, इन्डोअर स्टेडीयमचा प्रस्ताव मंजूर करण्यात आला असून त्याकरिता लागणारा निधीचा पहिला हप्ता रु.१ कोटी ८० लाख वितरीत करण्यात आला असूनही सार्वजनिक बांधकाम अधिकाऱ्यांनी क्रीडा संकुलाचा आराखडा तयारच केला नसल्याने निधी पडुन आहे हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय व त्यानुसार कामात दिरंगाई करणाऱ्यांवर कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे (१४-०६-२०१९) : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) होय. हे खरे आहे.

(३) कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, क्रमांक-१ नागपूर यांच्याकडून विद्यापीठाने अहवाल मागविलेला आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील खाजगी शाळांमधील विद्यार्थ्यांना शाळेमधूनच पोषाख व पुस्तके खरेदी करण्याच्या करण्यात आलेल्या सक्तीबाबत

(३३) १३१२९५ (०५-१२-२०१८). श्री.सुधाकर देशमुख (नागपूर पश्चिम) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील खाजगी शाळांमधील विद्यार्थ्यांना पोषाख व पुस्तकांची शाळेतूनच खरेदी करण्याची सक्ती करून कोटयवधी रुपयांची करचोरी केली असल्याचे माहे ऑगस्ट, मध्ये निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, व त्यानुसार विद्यार्थ्यांना शालेय पोषाख व इतर सामुग्री खरेदीची सक्ती करणाऱ्या तसेच कोटयावधी रुपयांची करचोरी करणाऱ्या शाळा व्यवस्थापनांवर कोणती कारवाई करण्यात आली वा येत आहे

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

अॅड. आशिष शेलार (०३-०७-२०१९) : (१) व (२) सदर बाब आढळून आली नाही. तथापि, अशा सक्ती करणाऱ्या शाळा/ व्यवस्थापनाविरुद्ध उचित कारवाई करण्याच्या सूचना शासन निर्णय दिनांक ११.०६.२००४ अन्वये विभागीय शिक्षण उपसंचालकांना देण्यात आल्या आहेत.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

सिंधुदुर्ग जिल्हा माध्यमिक शिक्षण विभागाकडून अतिरिक्त ठरलेल्या

शिक्षकांचे नियमबाह्य समायोजन करण्यात आल्याबाबत

(३४) १३४८०९ (२५-०२-२०१९). श्री.महेश चौघुले (भिवंडी पश्चिम) सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) सिंधुदुर्ग जिल्हा माध्यमिक शिक्षण विभागाकडून सन २०१७-१८ व २०१८-१९ या शैक्षणिक वर्षामध्ये अतिरिक्त ठरलेल्या शिक्षकांचे नियमबाह्य व बेकायदेशीर समायोजन करण्यात आल्यामुळे मागासवर्गीय व इतर समाजातील कर्मचारी यांच्यावर अन्याय झाल्यामुळे श्री.गोविंद वराडकर यांनी प्रजासत्ताक दिनानिमित्त शिक्षणाधिकारी माध्यमिक विभाग यांना उपोषणाची नोटीस दिली होती हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त निवेदनाच्या अनुषंगाने शासनाने चौकशी केली आहे काय, असल्यास, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुसार कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

अॅड. आशिष शेलार (०३-०७-२०१९) : (१) अंशतः खरे आहे

(२) सिंधुदुर्ग जिल्हयातील माध्यमिक शाळेतील अतिरिक्त शिक्षकांचे समायोजन करताना अतिरिक्त शिक्षकांच्या वैयक्तिक मान्यता, शालार्थ प्रणालीत नांवे समाविष्ट असणे, वेतन देयके इ. ची तपासणी करून समायोजनाची कार्यवाही करण्यात आलेली आहे.

(३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

शालेय पोषण आहार डाटा एंट्री ऑपरेटर यांच्या मानधनात वाढ करणेबाबत

(३५) १३४९९९ (१०-०७-२०१९). श्रीमती देवयानी फरांदे (नाशिक मध्य) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) शालेय पोषण आहार योजना डाटा एंट्री ऑपरेटर यांच्या मानधनात वाढ करण्याची मागणी शालेय पोषण आहार योजना डाटा एंट्री ऑपरेटर संघटना महाराष्ट्र राज्य यांनी माननीय शिक्षण मंत्री व शिक्षण उपसंचालक यांच्याकडे दिनांक २५ ऑक्टोबर, २०१८ रोजी वा त्यासुमारास केलेली आहे हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय व त्यानुसार शालेय पोषण आहार योजना डाटा एंट्री ऑपरेटर संघटना महाराष्ट्र राज्य यांच्या मागणीबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

अॅड. आशिष शेलार (२६-०७-२०१९) : (१) हे खरे आहे.

(२) शालेय पोषण आहार योजनेतर्गत कार्यरत डाटा एन्ट्री ऑपरेटर यांच्या मानधनात वाढ करण्याची बाब विचाराधीन आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यात औषध निर्माण शास्त्र (फार्मसी) पदविका अभ्यासक्रमाच्या
महाविद्यालयांना मान्यता देण्याबाबत

(३६) १३५३२४ (०७-०७-२०१९). श्री.संजय पोटनीस (कलिना), श्री.सुनिल शिंदे (वरळी), श्री.किशोर पाटील (पाचोरा), डॉ.राहूल पाटील (परभणी), श्री.सुनिल राऊत (विक्रोळी), श्रीमती तृप्ती सावंत (वांद्रे पूर्व), श्री.ज्ञानराज चौगुले (उमरगा), श्री.नारायण पाटील (करमाळा) श्री.अस्लम शेख (मालाड प.), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.विजय वडेईवार (ब्रम्हपूरी), श्री.सुनिल केदार (सावनेर), अमर काळे (आर्वी) श्री.नसिम खान (चांदिवली) श्री.जितेंद्र आव्हाड (मुंब्रा कळवा), सन्माननीय उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यात औषध निर्माण शास्त्र (फार्मसी) पदविका अभ्यासक्रमाच्या ४० नव्या कॉलेजांचे प्रस्ताव अखिल भारतीय तंत्रशिक्षण परिषदेकडे दाखल झाले आहेत, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, यापैकी किती व कोणकोणत्या महाविद्यालयांना मान्यता देण्यात आली आहे,
- (३) असल्यास, मान्यता देण्यात आलेल्या महाविद्यालयांची विद्यार्थी प्रवेश क्षमता किती आहे,
- (४) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय आढळून आले व त्यानुसार कोणी कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे (१३-०८-२०१९) : (१) होय.

(२) अखिल भारतीय तंत्रशिक्षण परिषदेने दिलेल्या मान्यतेनुसार शैक्षणिक वर्ष २०१९-२० करीता अद्यापपर्यंत राज्यातील औषधनिर्माणशास्त्र (फार्मसी) पदविका अभ्यासक्रमाच्या ३७ नवीन संस्थांना शासन मान्यता देण्यात आलेली आहे.

याबाबत शासन निर्णय दि.२०/०६/२०१९ अन्वये-२५, दि.२५/०६/१९ अन्वये-९, दि.२५/०६/१९ अन्वये-२, दि.०४/०७/१९ अन्वये-१ व दि.८/०७/१९ अन्वये-१ अशा एकुण ३८ नवीन औषधनिर्माणशास्त्र अभ्यासक्रमाच्या संस्थांना मान्यता देण्यात आलेली आहे. तथापि, दि.२०/०६/१९ रोजीचे शासन निर्णयान्वये मान्यता देण्यात आलेल्या संस्थांपैकी एका संस्थेचे नाव दि.२५/०७/१९ रोजीचे शासन शुद्धीपत्रकान्वये वगळण्यात आलेले आहे.

(३) अखिल भारतीय तंत्रशिक्षण परिषद, नवी दिल्ली यांचेद्वारे मान्यता देण्यात आलेल्या ३७ संस्थांमधील औषधनिर्माणशास्त्र (फार्मसी) पदविका अभ्यासक्रमाची प्रत्येकी विद्यार्थी प्रवेश क्षमता ६० असून एकुण ३७ संस्थांमधील विद्यार्थी प्रवेशक्षमता २२२० इतकी आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

मुंबई विभागातील उप शिक्षण संचालकाचे पद रिक्त असल्याबाबत

(३७) १३५३२९ (११-०७-२०१९). श्रीमती तृप्ती सावंत (वांद्रे पूर्व), श्री.मंगेश कुडाळकर (कुर्ला), श्री.अजय चौधरी (शिवडी), श्री.सुभाष साबणे (देगलूर), श्री.सुरेश गोरे (खेड आळंदी) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबई विभागातील उप शिक्षण संचालकाचे पद गत साडेतीन वर्षांपासून रिक्त आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उपरोक्त उप शिक्षण संचालकाचे पद रिक्त राहण्याची कारणे काय आहेत तसेच पूर्णवेळ शिक्षण उपसंचालक नसल्यामुळे कार्यालयातील अनेक कामे अपुर्णावस्थेत असल्याचे माहे जानेवारी, २०१९ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,

(३) तसेच, शिक्षकांच्या पदांची मान्यता प्रलंबित असून सेवानिवृत्त शिक्षकांचे निवृत्ती वेळेत दिले जात नाही, वैद्यकीय पुर्ततेच्या नस्त्या महिनोमहिने प्रलंबित असणे तसेच संच मान्यता चुकिच्या पध्दतीने सुरु असून कार्यालयावर गैरव्यवहारचे आरोपही महाविद्यालयीन शिक्षक महासंघाने केले आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय आढळून आले व त्यानुसार उक्त उप शिक्षण संचालकाचे पद भरण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत अहे,

(५) नसल्यास, विलंबची कारणे काय आहेत ?

अॅड. आशिष शेलार (३१-०७-२०१९) : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) हे खरे नाही

(३) हे खरे नाही, तथापि, काही प्रस्ताव अटी पूर्ततेअभावी प्रलंबित आहेत

(४) रिक्त पद पदोन्नतीने भरण्याबाबत कार्यवाही करण्यात येत आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

गरगवान (जि.नांदेड) तसेच वेल्हे बुद्रूक (ता.वेल्हे, जि.पुणे) येथील जिल्हा परिषदेच्या शाळेत पुरविण्यात आलेल्या पोषण आहाराबाबत

(३८) १३५४४२ (१०-०७-२०१९). श्री.संजय पोतनीस (कलिना), श्री.सुनिल शिंदे (वरळी), श्री.संदीपानराव भुमरे (पैठण), अॅड.यशोमती ठाकूर (तिवसा), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी), श्रीमती निर्मला गावित (इगतपूरी), श्री.संग्राम थोपटे (भोर), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), श्री.जयकुमार गोरे (माण) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) गरगवान (जि.नांदेड) येथील जिल्हा परिषदेच्या शाळेत मध्यान्ह आहाराच्या भोजनात साप आढळून आल्याचे दिनांक ३१ जानेवारी, २०१९ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, या दिवशी संबंधीत शाळेत मध्यान्ह आहाराचे भोजन न मिळाल्याने ८० विद्यार्थ्यांची उपासमार झाली, हे ही खरे आहे काय,
- (३) तसेच, नेरपिंगळाई (ता.मोर्शी, जि.अमरावती) येथील जिल्हा परिषद उर्दु शाळेत माहे मा, २०१९ मध्ये वा त्यादरम्यान शालेय व्यवस्थापन समितीने दिलेल्या भेटीत उक्त शाळेत निकृष्ट दर्जाचा पोषण आहार दिला जात असल्याचे तसेच पोषण आहारात सडलेले टोमॅटो व बटाटे टाकण्यात आल्याचे निदर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,
- (४) तसेच, वेल्हे बुद्रूक (ता.वेल्हे, जि.पुणे) येथील जिल्हा परिषद प्राथमिक शाळेत देण्यात येणाऱ्या पोषण आहारातील कडधान्य चवळीला किड लागली असून त्यातून अळ्या येत असल्याचे दिनांक ३ एप्रिल, २०१९ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (५) असल्यास, याप्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने संबंधीत दोषींवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

अॅड. आशिष शेलार (२६-०७-२०१९) : (१) व (२) हे खरे आहे.

(३) हे खरे नाही.

(४) हे खरे आहे.

सदर बाब दि. ३०/०४/२०१९ रोजी निदर्शनास आलेली आहे.

(५) गरगवान (जि.नांदेड) प्रकरणी चौकशी करण्यात आली असून दोषी आढळलेल्या मुख्याध्यापकाविरुद्ध गुन्हा नोंदविण्यात आला असून त्यांना निलंबित करण्यात आले आहे. तसेच, स्वयंपाकी तथा मदतनीस यांना कामावरून कमी करण्यात आले असून आहार शिजविण्याची जबाबदारी अन्य स्वयंपाकी तथा मदतनीस यांना देण्यात आलेली आहे.

वेल्हे बुद्रूक येथे पुरविण्यात आलेली निकृष्ट दर्जाची चवळी पुरवठेदार संस्थेने करारनाम्यातील तरतूदीनुसार बदलून दिलेली आहे.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

पेडर रोड, मुंबई येथील राष्ट्रीय चित्रपट संग्रहालयात माहिती फलक, नामदर्शक पाटी आणि डिजीटलवरची माहिती मराठी भाषेत देण्याबाबत

(३९) १३६१७४ (०७-०७-२०१९). श्री.सुनिल प्रभू (दिंडोशी) : सन्माननीय मराठी भाषा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पेडर रोड, मुंबई येथील फिल्म डिव्हीजन परिसरात नव्याने उभारण्यात आलेल्या राष्ट्रीय चित्रपट संग्रहालयात माहिती फलक, नामदर्शक पाटी, डिजीटलवरची माहिती तसेच संग्रहालयाची माहिती पुस्तिका हिंदी आणि इंग्रजी या दोन भाषांमध्ये उपलब्ध करून मराठी भाषेवर अन्याय केल्याचे दिनांक २१ जानेवारी, २०१९ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, देशभरातील शासकीय कार्यालय, विविध माहिती केंद्रे आणि संग्रहालयात त्रिभाषा सूत्र कार्यान्वित असताना शासनाने उपरोक्त माहिती व पुस्तिका, फलक मराठी भाषेत न लावण्याची सर्वसाधारण कारणे काय आहेत,
- (३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे आहे काय व त्यानुसार सदरहू राष्ट्रीय चित्रपट संग्रहालयात मराठी भाषेचा वापर न करता त्यावर अन्याय करणाऱ्या संबंधित दोषी विरुद्ध कोणती कारवाई करण्यात आली वा येत आहे,
- (४) असल्यास, मराठी भाषेची गळचेपी रोखण्यासाठी शासनाने राष्ट्रीय चित्रपट संग्रहालयात, मराठी भाषेचा वापर सक्तीने करण्याबाबत केलेल्या कार्यवाहीची सद्यःस्थिती काय आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे (०६-०८-२०१९) : (१) नाही.

पेडर रोड, मुंबई येथील राष्ट्रीय चित्रपट संग्रहालयातील माहिती फलक, नामदर्शक पाटी, माहितीपुस्तिका इ. वर मराठी भाषेचा वापर केला नसल्याबाबत विचारणा करणारे कोणतेही अर्ज/पत्र या विभागातील दस्तऐवजात आढळून आले नाहीत.

(२), (३) व (४) जिल्ह्यांतर्गत केंद्रीय कार्यालयांमध्ये त्रिभाषा सूत्राचा वापर होतो किंवा कसे ही तपासणी जिल्हाधिकारी यांचेकडून करण्यात येते. प्रस्तुत प्रकरणी शासन स्तरावर वस्तुस्थिती तपासण्यात आली असून यासंबंधी राष्ट्रीय चित्रपट संग्रहालयाने दि.११ जुन, २०१९ रोजीच्या पत्रान्वये दिलेल्या आहवालात सदर कार्यालयाकडून मराठी भाषा वापराच्या सुचनांनुसार कार्यवाही करण्यात येत असल्याचे लेखी कळविले आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यात वैद्यकीय, कृषी तसेच फार्मसी प्रवेशाकरीता सीईटी ऑनलाईन परिक्षेकरीता अर्ज करणा-या विद्यार्थ्यांची संख्या कमी होत असल्याबाबत

(४०) १३६३४१ (०९-०७-२०१९). श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.विजय वडेहीवार (ब्रम्हपूरी), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), श्री.नसीम खान (चांदिवली), प्रा.वर्षा गायकवाड (धारावी), श्री.त्र्यंबकराव भिसे (लातूर ग्रामीण), श्री.विश्वजित कदम (पलूस कडेगाव), श्री.सुनिल केदार (सावनेर), श्री.अमित विलासराव देशमुख (लातूर शहर), डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी), श्रीमती निर्मला गावित (इगतपूरी), प्रा.विरेंद्र जगताप (धामणगाव रेल्वे), अॅड.यशोमती ठाकूर (तिवसा), श्री.अमर काळे (आर्वी), श्री.हर्षवर्धन सपकाळ (बुलढाणा), श्री.कुणाल पाटील (धुळे ग्रामीण), श्री.वसंतराव चव्हाण (नायगांव) : सन्माननीय उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात वैद्यकीय, कृषी तसेच फार्मसी प्रवेशाकरीता आवश्यक असलेल्या सीईटी ऑनलाईन परिक्षेकरीता अर्ज करणा-या विद्यार्थ्यांची संख्या दिवसेंदिवस कमी होत असल्याचे दिनांक ८ एप्रिल, २०१९ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदरहू सीईटी करिता ११वी शैक्षणिक वर्षातील अर्धापोर्शन तसेच १२ वी मधील पूर्ण अभ्यासक्रमाचा समावेश करण्यात येत असून यामुळे बहुतेक विद्यार्थ्यांना ११ वी इयत्तेतील अभ्यासक्रम सर्वशाळात नसल्याने सदरहू सीईटीच्या निकालाचा टक्का घसरत चालल्याने विद्यार्थ्यांनीही सदरहू सीईटीकरिता ऑनलाईन अर्ज भरण्याचे प्रमाण कमी केले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय आढळून आले व त्यानुसार सीईटी करिता विद्यार्थी संख्या वाढविणे तसेच ११ वी चा अभ्यासक्रम सीईटी मधून वगळण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे (१३-०८-२०१९) : (१) हे खरे नाही.

वैद्यकीय अभ्यासक्रमाची प्रवेश परीक्षा केंद्र सरकारमार्फत घेण्यात येते. तसेच कृषी व फार्मसी अभ्यासक्रमांच्या प्रवेशाकरीता राज्य सामाईक प्रवेश परीक्षा कक्षामार्फत एमएचटी-सीईटी ऑनलाईन परीक्षेला वर्षनिहाय बसेलेल्या उमेदवारांचा तपशिल खालीलप्रमाणे आहे:-

अ.क्र.	सीईटी वर्ष	उमेदवारांची संख्या	
		पीसीएम	पीसीएमबी
१	२०१८	१,३६,१४०	२,९९,४६६
२	२०१९	२,७६,१६६	२,८१,१५४

(२) हे खरे नाही.

एमएचटी-सीईटी २०१७-१८ ते २०१८-१९ प्रवेश परीक्षेकरीता शैक्षणिक वर्षातील इ.११ वी चा २० टक्के अभ्यासक्रम व इ.१२ वी मधील ८० टक्के अभ्यासक्रमाचा समावेश करण्यात आला होता. सन २०१९ च्या ऑनलाईन परीक्षेसाठी देखील हाच अभ्यासक्रम होता. सदर अभ्यासक्रम विद्यार्थ्यांच्या माहितीसाठी परीक्षेच्या ६ महिने आधी संकेतस्थळावर प्रसिध्द करण्यात आला होता.

(३) कृषी व फार्मसी अभ्यासक्रमांच्या प्रवेशाकरीता एमएचटी-सीईटी ऑनलाईन परीक्षेला शैक्षणिक वर्ष २०१८-१९ च्या तुलनेत २०१९-२० मध्ये उमेदवारांच्या संख्येत वाढ दिसून येत असल्यामुळे चौकशी करण्याचा प्रश्न उद्भवत नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील दुष्काळग्रस्त गावांमधील शाळामध्ये पोषण आहार देण्याबाबत

(४१) १३६६८९ (१०-०७-२०१९). श्री.अमित विलासराव देशमुख (लातूर शहर), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.नसीम खान (चांदिवली), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), श्री.त्र्यंबकराव भिसे (लातूर ग्रामीण), प्रा.वर्षा गायकवाड (धारावी), श्री.कुणाल पाटील (धुळे ग्रामीण), श्री.विजय वडेईवार (ब्रम्हपूरी), अॅड.यशोमती ठाकूर (तिवसा), डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी), श्री.विलास तरे (बोईसर), श्री.हितेंद्र ठाकूर (वसई), श्री.क्षितीज ठाकूर (नालासोपारा), श्री.जयकुमार गोरे (माण), श्री.राहुल बोंद्रे (चिखली) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात दुष्काळग्रस्त गावांमधील विद्यार्थ्यांना उन्हाळ्याच्या सुट्टीत पोषण आहार देण्यात येत आहे मात्र लातूर जिल्ह्यातील अनेक शाळांमध्ये बायोमेट्रिक सुविधा नसल्यामुळे १ लाख ९८ हजार ६५२ विद्यार्थी दूध, अंडी, फळे या आहारांपासून वंचित राहणार असल्याचे निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, ज्या शाळांमध्ये बायोमेट्रिक सुविधा नाही त्या शाळेतील विद्यार्थी पोषण आहारापासून वंचित राहू नयेत यासाठी उक्त शाळांना बायोमेट्रिक मशीन उपलब्ध करून देण्याचे शासनाच्या विचाराधीन आहे काय,

(३) तसेच राज्यातील,पालघर जिल्ह्यातील मोखाडा, जव्हार, पालघर, विक्रमगड, तलासरी तसेच वसईतील ३५ गावांचा दुष्काळग्रस्त तालुक्यांमध्ये समावेश केला असताना तसेच या दुष्काळग्रस्त तालुक्यांमधील जिल्हापरिषद शाळेतील विद्यार्थ्यांना उन्हाळी सुट्टीत माध्यान्ह भोजन देण्यात यावे असा आदेश शासनाने काढला असताना देखील जिल्हापरिषदेने जव्हार मोखाडा या तालुक्यांमधील जिल्हापरिषद शाळेतील सुमारे ३० हजाराहून अधिक विद्यार्थ्यांना विशेष पोषण आहार भोजनेतून माध्यान्ह भोजन देण्यास नकार दिल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) तसेच, दहिवडी (ता.माण, जि.सातारा) या दुष्काळी भागात विद्यार्थ्यांना शाळेत बोलविण्यापेक्षा त्यांना कोरडा पोषण आहार देण्याबाबत शिक्षण विभागाकडे मागणी होत असल्याचे माहे जानेवारी, २०१९ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,

(५) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय,त्यात काय आढळून आले व त्यानुसार जव्हार व मोखाडा या दुष्काळग्रस्त तालुक्यांमधील आदिवासी विद्यार्थ्यांना सुट्टीतील भोजन नाकारणाऱ्या अधिकाऱ्यांवर कोणती कारवाई तसेच दुष्काळग्रस्त गावांमधील विद्यार्थ्यांना सुट्टीतील जेवण देण्यासंदर्भात कोणती उपाययोजना केली आहे वा करण्यात येत आहे,

(६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

अॅड. आशिष शेलार (२६-०७-२०१९) : (१) हे खरे नाही.

(२) प्रस्तुत शाळांमध्ये बायोमेट्रिक प्रणाली सुरू होईपर्यंत योजनेच्या ऑनलाईन पोर्टलवरील नमूद केलेल्या विद्यार्थी संख्येनुसार सदर योजनेचा लाभ देण्याची कार्यवाही सुरू आहे.

(३) हे खरे नाही.

जव्हार व मोखाडा गटातील एकूण ४०३ शाळांमध्ये सुट्टीच्या कालावधीत विद्यार्थी ज्या दिवशी शाळेत उपस्थित होते, त्या दिवशी उपस्थित सर्व विद्यार्थ्यांना शालेय पोषण आहार योजनेचा लाभ देण्यात आला आहे.

(४) हे खरे नाही.

(५) व (६) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील शालेय पोषण आहार योजनेचे अनुदान वितरण करण्यासाठी पब्लीक फायनीशियल मॅनेजमेंट सिस्टिम प्रणालीचे अधिकाऱ्यांना प्रशिक्षण देण्याबाबत

(४२) १३७१७५ (१०-०७-२०१९). श्री.संग्राम थोपटे (भोर), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), श्री.वसंतराव चव्हाण (नायगांव), श्री.सुरेश गोरे (खेड आळंदी), श्री.राहूल कुल (दोंड), श्री.बाबुराव पाचर्णे (शिरूर), श्री.अतुल भातखळकर (कांदिवली पूर्व) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) केंद्र शासनाने शालेय पोषण आहार योजने अंतर्गत अनुदानाचे वितरण थेट शाळांच्या खात्यावर जमा करण्याचा निर्णय घेतला असल्याचे दिनांक १८ मार्च, २०१९ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, पब्लीक फायनीशियल मॅनेजमेंट सिस्टिम या प्रणालीच्या माध्यमातून माहे एप्रिल, २०१९ मध्ये वा त्या दरम्यान हे अनुदान वितरीत होणार होते, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, राज्यातील १ कोटीहून अधिक शालेय विद्यार्थ्यांना देण्यात येणाऱ्या माध्यान्ह भोजनाचे पैसे थेट शाळांच्या खात्यात जमा होणार असल्याने शाळांची सर्व खाती ऑनलाईन करून ती मुख्याध्यापक आणि पालक यांच्या नावे असणार असून माध्यान्ह भोजन योजनेमध्ये पारदर्शकता येणार आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) तसेच, पुणे महापालिकेच्या सर्व शाळामध्ये शालेय पोषण आहारा अंतर्गत आगामी शैक्षणिक वर्ष जुन, २०१९ पासून केंद्रीय स्वयंपाक गृह अथवा सेंटर किचन द्वारे शालेय पोषण आहार पुरविण्यात येणार आहे, हे ही खरे आहे काय,

(५) असल्यास, शालेय पोषण आहारासाठी राज्य शासनाने सन २०१२ मध्ये प्राथमिक शिक्षण संचलनालय स्तरावर सेंट्रल किचनची संकल्पना राबविली होती व या संदर्भात निर्णय घेण्यासाठी शालेय शिक्षण व क्रिडा विभागाच्या अप्पर सचिवांनी माहे फेब्रुवारी २०१९ मध्ये वा त्या दरम्यान सर्व स्थानिक स्वराज्य संस्थांनी सेंट्रल किचन द्वारे शालेय पोषण आहार योजने अंतर्गत इच्छुक संस्थाकडून एक्सप्रेशन ऑफ इंटिंटस मागविण्याचे आदेश देण्यात आले होते, हे ही खरे आहे काय,

(६) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय त्यात काय आढळून आले व त्यानुसार उक्त प्रणालीचे अधिकाऱ्यांना प्रशिक्षण व त्यामध्ये राज्यातील सर्व शाळांची नोंदणी करण्यासाठी, राज्यातील जिल्हा परिषद प्राथमिक शाळासह सर्व शाळा मध्ये सेंटर किचन द्वारे पोषण आहार पुरविण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे तसेच राज्यातील किती शाळांना या योजने अंतर्गत थेट निधी उपलब्ध करून दिला आहे, नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

अॅड. आशिष शेलार (२६-०७-२०१९) : (१) हे खरे आहे.

(२) हे खरे आहे.

(३) शालेय पोषण आहार योजनेंतर्गत इंधन व भाजीपाला यासाठीचे अनुदान प्राथमिक शिक्षण संचालनालय स्तरावरून थेट शाळा व्यवस्थापन समितीच्या खात्यावर जमा करण्याचा निर्णय शासनाने घेतला असून त्यानुसार कार्यवाही सुरु आहे.

(४) अंशतः खरे आहे.

पुणे महानगरपालिका अंतर्गत असलेल्या शाळांना केंद्रीय स्वयंपाकगृह प्रणालीव्दारे तयार आहाराचा पुरवठा करणाऱ्या संस्थांची निवड करण्याची कार्यवाही पुणे महानगरपालिकामार्फत सुरु आहे.

(५) हे खरे आहे.

(६) PFMS प्रणालीव्दारे अनुदानाचे वितरण करण्यासाठी सर्व संबंधित अधिकारी / कर्मचारी यांना प्रशिक्षण देण्यात आले असून सदरस्थितीत शाळा स्तरावर PFMS प्रणालीची नोंदणी करण्याची कार्यवाही करण्यात येत आहे.

शालेय पोषण आहार योजनेतर्गत पात्र असलेल्या एकूण ८६५४७ शाळांना इंधन व भाजीपाला याचे अनुदान थेट उपलब्ध करून देण्यात आले आहे.

**पुणे जिल्हयातील शालेय पोषण आहार योजनेतील डाटा एन्ट्री ऑपरेटर
कर्मचाऱ्यांचे मानधन थकीत असल्याबाबत**

(४३) १३७२७० (११-०७-२०१९). श्री.संग्राम थोपटे (भोर) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पुणे जिल्हयातील शालेय पोषण आहार योजनेतील डाटा एन्ट्री ऑपरेटर कर्मचाऱ्यांचे डिसेंबर ते फेब्रुवारी, २०१९ या तीन महिन्यांचे मानधन थकले असल्याचे दिनांक १३ मार्च, २०१९ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, त्यामुळे त्यांचा व त्यांच्या कुटूंबियांच्या उदर निर्वाहाचा प्रश्न निर्माण झाला आहे हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, यासंदर्भात शासनाने चौकशी केली आहे काय व त्यानुसार उक्त कर्मचाऱ्यांचे थकीत मानधन अदा करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

अॅड. आशिष शेलार (२६-०७-२०१९) : (१) हे खरे आहे.

(२) व (३) तथापि, संबंधित डाटा एन्ट्री ऑपरेटर यांना माहे मार्च, २०१९ अखेरपर्यंतचे थकित मानधन दि. ३१/०३/२०१९ रोजी अदा करण्यात आलेले आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**तंत्रशिक्षण संचालनालय अंतर्गत तांत्रिक कर्मचाऱ्यांची पदनामाची नोंद त्यांच्या वेतन
पध्दतीमध्ये (सेवार्थ) तथा सेवापुस्तिकेमध्ये करण्याबाबत**

(४४) १३७७६० (१०-०७-२०१९). श्री.सुधाकर कोहळे (नागपूर दक्षिण) : सन्माननीय उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) शासनाने तंत्रशिक्षण संचालनालयातील सर्व तांत्रिक कर्मचाऱ्यांचे पदनाम सुधारीत करून एकत्रीत पदनाम "निदेशक" असे केल्याबाबतचा दिनांक २७ सप्टेंबर, २०१७ रोजी शासन निर्णय निर्गमित केला आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, या तांत्रिक कर्मचाऱ्यांच्या पदनामाची नोंद त्यांच्या वेतन पध्दतीमध्ये (सेवार्थ) तथा सेवापुस्तिकेमध्ये घेणे गरजेचे आहे काय,
- (३) असल्यास, दोन वर्षांचा कालावधी तसेच सातव्या वेतन आयोगाची अंमलबजावणी होवुनही या कर्मचाऱ्यांना लाभ हा जुन्याच पदनामाने देण्यात येवुन त्याची नोंद देखील सेवा पुस्तिकेत करण्यात आलेली नाही, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, या तांत्रिक कर्मचाऱ्यांच्या पदनामाची नोंद त्यांच्या वेतन पध्दतीमध्ये (सेवार्थ) तथा सेवापुस्तिकेमध्ये घेण्यास आणखी किती कालावधी लागणार आहे,
- (५) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय व त्यानुसार यास जबाबदार असलेले संचालनालय तथा सहसंचालक कार्यालयातील अधिकारी कर्मचारी यांच्यावर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे, नसल्यास विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे (१३-०८-२०१९) : (१) तंत्र शिक्षण संचालनालयाच्या अधिपत्याखालील शासकीय/अनुदानित/स्वायत्त अभियांत्रिकी महाविद्यालय व तंत्रनिकेतने तसेच तत्सम संस्था आणि तंत्रशास्त्र विद्यापीठातील कर्मशाळा व प्रयोगशाळेतील कर्मचाऱ्यांच्या पदनामाबाबतच्या शासन निर्णय दि.२७.९.२०१७ रोजी निर्गमित करण्यात आला आहे.

सदर शासन निर्णयान्वये कर्मशाळा व प्रयोगशाळेतील तांत्रिक कर्मचाऱ्यांकरिता सुधारित पदनामांकरिता "निदेशक" असा एकत्रित समान उल्लेख केलेला असला तरी सदर पदांच्या अस्तित्वात असलेल्या पुर्वीच्या पदनामापूर्वी "निदेशक" असे नमूद करण्यात आले आहे. उदा. निदेशक (कातारी), निदेशक (लोहार), निदेशक (सुतार)

(२) होय.

(३) वित्त विभागाने दिनांक ३०/०१/२०१९ रोजी सातव्या वेतन आयोगाच्या शिफारशी लागू करण्याबाबत निर्गमित केलेल्या अधिसूचनेत, वित्त विभागाने दिनांक १/१/२०१६ रोजी अस्तित्वात असलेल्या पदांचा उल्लेख केलेला असल्याने तांत्रिक कर्मचाऱ्यांना जुन्याच पदनामाने सातव्या वेतन आयोगाचा लाभ देण्यात आला आहे.

दिनांक २७.०९.२०१७ च्या शासन निर्णयानुसार तांत्रिक कर्मचाऱ्यांच्या पदनामात त्यांच्या सेवापुस्तिका नोंद घेण्याची कामे संस्थास्तरावर करण्यात आली आहे.

(४) सेवार्थ प्रणालीमध्ये कर्मचाऱ्यांच्या पदनामामध्ये बदल करण्यास्तव आवश्यक ती सुविधा उपलब्ध करून देण्याबाबत संचालक, तंत्रशिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य यांनी दिनांक ३०/०६/२०१९ च्या पत्रान्वये संचालक, लेखा व कोषागारे संचालनालय यांना विनंती केली आहे.

संचालक, लेखा व कोषागारे संचालनालयाकडून सेवार्थ प्रणालीमध्ये कर्मचाऱ्यांच्या पदनामामध्ये बदल करण्यास्तव आवश्यक ती सुविधा अद्यापही उपलब्ध करून दिलेली नाही.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

दहावी, बारावीच्या उत्तरपत्रिकांच्या कागदाचा दर्जा निकृष्ट प्रतीचा असल्याबाबत

(४५) १३८९८९ (११-०७-२०१९). श्रीमती निर्मला गावित (इगतपूरी), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), श्री.नसीम खान (चांदिवली), प्रा.वर्षा गायकवाड (धारावी) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्य मंडळाच्या दहावी,बारावीच्या उत्तरपत्रिकांवर पेनाची शाई फुटत असून खोडरबरने खोडल्यास कागद फाटत असून कागदाचा निकृष्ट प्रतीचा दर्जा असल्याने विद्यार्थ्यांचे मोठ्या प्रमाणात नुकसान झाले असल्याचे माहे मार्च, २०१९ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय त्यात काय आढळून आले व त्यानुसार दोषींवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

अॅड. आशिष शेलार (०८-०८-२०१९) : (१) हे खरे नाही.

(२) व (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील बिगर अल्पसंख्याक महाविद्यालयातील आरक्षणबाबत

(४६) १३९४७३ (११-०७-२०१९). श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.नसीम खान (चांदिवली), प्रा.वर्षा गायकवाड (धारावी), श्री.त्र्यंबकराव भिसे (लातूर ग्रामीण), श्री.डी.पी.सावंत (नांदेड उत्तर), श्रीमती निर्मला गावित (इगतपूरी), श्री.भारत भालके (पंढरपूर), श्री.हर्षवर्धन सपकाळ (बुलढाणा), श्री.कुणाल पाटील (धुळे ग्रामीण), श्री.वसंतराव चव्हाण (नायगांव), श्री.अमित विलासराव देशमुख (लातूर शहर) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्य व केंद्र शासनाने दिलेल्या आरक्षणांमुळे बिगर अल्पसंख्याक महाविद्यालयातील आरक्षण आता १०३ टक्क्यांपर्यंत पोहचले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, यामुळे या महाविद्यालयांमध्ये ११ वी करिता खुल्या प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांना कसा प्रवेश द्यायचा हा प्रश्न निर्माण झाला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, आरक्षणाचे प्रकार निश्चित करून ११ वी प्रवेश प्रक्रियेची यंत्रणा निश्चित करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

अॅड. आशिष शेलार (०८-०८-२०१९) : (१) व (२) हे खरे नाही. सांविधानिक आरक्षणाकरिता ५२% जागा असून सामाजिक व शैक्षणिक मागास प्रवर्गाकरिता १२%, आर्थिक दुर्बलांकरिता १०% आणि व्यवस्थापन कोट्याकरिता ५% आणि इनहाऊस कोट्याकरिता १० % जागा राखीव आहेत. एकूण आरक्षण ८९% होत आहे.

(३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

वाणिज्य शाखेच्या १२ वी च्या परिक्षेत बुक किपिंग व अकाउंटसी
पेपरमध्ये चूकीची संख्या दर्शविण्यात आल्याबाबत

(४७) १३९४७६ (११-०७-२०१९). श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.नसीम खान (चांदिवली), प्रा.वर्षा गायकवाड (धारावी), श्री.त्र्यंबकराव भिसे (लातूर ग्रामीण), श्री.डी.पी.सावंत (नांदेड उत्तर), श्रीमती निर्मला गावित (इगतपूरी), श्री.भारत भालके (पंढरपूर), श्री.हर्षवर्धन सपकाळ (बुलढाणा), श्री.कुणाल पाटील (धुळे ग्रामीण), श्री.वसंतराव चव्हाण (नायगांव), श्री.अमित विलासराव देशमुख (लातूर शहर) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबई मध्ये फेब्रुवारी, २०१९ मध्ये घेण्यात आलेल्या १२ वी च्या वाणिज्य शाखेच्या परिक्षेत बुक किपिंग व अकाउंटसी या पेपरमध्ये प्रश्न क्रमांक ३ मध्ये चूकीची संख्या दर्शविण्यात आली असल्याची तक्रार विद्यार्थ्यांनी केली असल्याचे दिनांक ७ मार्च, २०१९ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, यामुळे विद्यार्थ्यांना गुण गमवावे लागले आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, यासंदर्भात शासनाने चौकशी केली आहे काय व त्यानुसार संबंधित दोषींवर कोणती कारवाई केली तसेच विद्यार्थ्यांचे नुकसान टाळण्यासाठी कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास विलंबाची कारणे काय आहेत ?

अॅड. आशिष शेलार (०८-०८-२०१९) : (१) अशा स्वरूपाची तक्रार प्राप्त झालेली होती. तथापि, प्रश्नपत्रिकेमध्ये कोणतीही चूक झालेली नाही.

(२), (३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील सार्वजनिक ग्रंथालयातील कर्मचा-यांना वेतन श्रेणी व सेवा नियम लागू करण्याबाबत

(४८) १३९९०८ (०७-०७-२०१९). श्री.राहुल बोंद्रे (चिखली), श्री.अनिल बाबर (खानापूर), श्री.प्रकाश आंबिटकर (राधानगरी) : सन्माननीय उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात सार्वजनिक ग्रंथालयातील कार्यरत कर्मचा-यांना व्यंकप्पा समितीच्या अहवालानुसार व इतर समितीच्या अहवालानुसार सन १९९८ मध्ये आकृतीबंध लागू करण्यात आलेला आहे, परंतु अदयापर्यंत सेवा नियम वेतन श्रेणी लागू झालेली नसल्याचे माहे मे, २०१९ वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) तसेच, महाराष्ट्र सार्वजनिक ग्रंथालय कर्मचारी संघ नागपुर यांनी शासनाकडे वेळोवेळी निवेदन देवून तसेच मा. वित्त मंत्री यांना निवेदन दिले असून याबाबत मा.वित्त मंत्री यांनी दिनांक ३० डिसेंबर, २०१८ रोजी मा. मंत्री उच्च व तंत्रशिक्षण यांच्याकडे शिफारस करून सदर मागण्यावर कार्यवाही करण्यासंदर्भात पत्र दिले होते, हे ही खरे आहे, काय,

- (३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय आढळून आले व त्यानुसार कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे (०५-०८-२०१९) : (१) उच्च व तंत्र शिक्षण विभागाच्या दि. २२ जानेवारी, १९९८ च्या शासन निर्णयान्वये शासनमान्य सार्वजनिक ग्रंथालयातील कर्मचा-यांची पदसंख्या व पदनाम यांचा आकृतीबंध निश्चित करून देण्यात आला आहे.

राज्यातील शासनमान्य सार्वजनिक ग्रंथालयातील कर्मचा-यांच्या मागण्यासंदर्भात शासनाने सन २००१ साली मा.व्यंकाप्पा पतकी, माजी विधानपरिषद सदस्य यांच्या अध्यक्षतेखाली एक उपसमिती नेमली होती. समितीने आपला अहवाल सन २००२ मध्ये शासनास सादर केला. समितीने राज्यातील शासनमान्य सार्वजनिक ग्रंथालयातील कर्मचा-यांना वेतनश्रेणी सेवाशर्ती लागू करण्याबाबत शिफारस केली होती. या समितीच्या अहवालासंदर्भात चर्चा करण्यासाठी ग्रंथालयीन चळवळीमधील पदाधिकारी व कार्यकर्ते यांच्यासोबत दि.२९.१०.२००३ रोजी तत्कालीन मा.मंत्री (उच्च शिक्षण) यांच्या दालनात बैठक घेण्यात आली. या बैठकीमध्ये राज्यातील शासनमान्य सार्वजनिक ग्रंथालयातील कर्मचा-यांच्या वेतनश्रेणी व सेवाशर्ती लागू केल्यास येणा-या मोठ्या प्रमाणावरील आर्थिक भारामूळे ही शिफारस स्विकारणे शक्य नाही असे स्पष्ट केलेले आहे.

(२) व (३) शासनमान्य सार्वजनिक ग्रंथालये व कर्मचारी यांच्या विविध मागण्याबाबत अनेक मान्यवरांकडून निवेदने प्राप्त झाली आहेत. सदर निवेदनांच्या अनुषंगाने शासनस्तरावर वेळोवेळी बैठका घेण्यात आल्या आहेत. त्यानुसार शासनमान्य सार्वजनिक ग्रंथालयांच्या विद्यमान अनुदानामध्ये वाढ करणेबाबतचा प्रस्ताव ग्रंथालय संचालनालयाकडून प्राप्त झाला आहे. या प्रस्तावाच्या अनुषंगाने पुढील आवश्यक ती कार्यवाही करण्यात येत आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यात वक्फ मंडळाच्या मालमत्तेबाबतचे प्रलंबित खटले निकाली काढण्याबाबत

(४९) १४००६९ (०६-०७-२०१९). श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.विजय वडेटीवार (ब्रम्हपूरी), श्री.अमर काळे (आर्वी), श्रीमती निर्मला गावित (इगतपूरी), श्री.कुणाल पाटील (धुळे ग्रामीण), श्री.त्र्यंबकराव भिसे (लातूर ग्रामीण), श्री.भारत भालके (पंढरपूर) : सन्माननीय अल्पसंख्यांक विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात वक्फ मंडळाच्या मालमत्तेबाबतचे प्रलंबित खटले निकाली काढण्यासाठी स्थापन केलेल्या राज्य वक्फ न्यायाधिकरणाच्या चार महिन्यांच्या कालावधीसाठी ४४ लाख ६० हजारांचा निधी मंजूर करण्यात आला असल्याचे माहे एप्रिल, २०१९ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, राज्य वक्फ न्यायाधिकरणाकडून अद्यापपर्यंत किती प्रलंबित खटले निकाली काढण्यात आले आहेत,
- (३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय आढळून आले व त्यानुसार कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे (०९-०८-२०१९) : (१) होय.

(२) त्रिसदस्यीय न्यायाधिकरणाच्या स्थापनेनंतर रितसर सुनावणी घेऊन आतापर्यंत २८० दावे निकाली काढण्यात आले असल्याचा अहवाल अध्यक्ष, महाराष्ट्र राज्य वक्फ न्यायाधिकरण यांनी सादर केला आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**एच. बी. टी. कला वाणिज्य महाविद्यालय, नागपूर येथील नियुक्त्या
नियमबाह्य करण्यात आल्याबाबत**

(५०) १४०३२८ (०७-०७-२०१९). श्री.रामचंद्र अवसरे (भंडारा) : सन्माननीय उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) न्यू सुभेदार ले- आउट नागपूर येथील एच.बी.टी. कला वाणिज्य महाविद्यालयात सन १९९१ ते १९९५ या कालावधीत सहाय्यक प्राध्यापकांच्या (अधिव्याख्याता) नियुक्त्या या प्रचलित विधीनियमाचे उल्लंघन करून बिंदू नामावली नुसार अनुसूचित जाती प्रवर्गातील पदभरती न करता बेकायदेशीर नियुक्त्या करून शासनाची कोट्यवधीची फसवणूक केल्याचे निदर्शनास आले आहे,

(२) असल्यास, सदर प्रकरणाची सखोल चौकशी करण्याची मागणी आर.टी.आय. कार्यकर्ते श्री.प्रकाश वाघमारे यांनी मा.शिक्षण संचालक, उच्च तंत्र शिक्षण पुणे, कुलगुरू रा.तू.म. विद्यापीठ नागपूर, तसेच सहसंचालक उच्च तंत्र शिक्षण विभाग, नागपूर विभाग नागपूर यांना दिनांक १७ जुलै, २०१८ रोजी वा त्यासुमारास लेखी निवेदनाद्वारे केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) तसेच उक्त प्रकरणी चौकशी करण्याची व दोषींवर महाराष्ट्र शासन व विद्यापीठ कायदा व नियमांतर्गत उचित कार्यवाही करणेसंदर्भात सहसंचालक उच्च तंत्र शिक्षण विभाग, नागपूर विभाग यांचे कार्यालयीन पत्र क्र.आ.क्रमांक:उशिनाग/वे.प/तक्रार एचबीटी/९३४३/२०१८ दि. ०२/०७/२०१८ रोजी कुलसचिव, (अनुशासनात्मक समिती) रा.तू.म. विद्यापीठ नागपूर, लेखी पत्राद्वारे कळविलेले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास सदर नियमबाह्य प्रकरणाची शासनाने चौकशी केली आहे काय असल्यास, चौकशीच्या अनुषंगाने नियमबाह्य नियुक्त्या करणाऱ्या संबंधितांवर व विद्यापीठातील अधिकारी व कार्माचाऱ्यांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विनोद तावडे (१३-०८-२०१९) : (१) सन १९९१-१९९५ या कालावधीत सदर महाविद्यालय शासन अनुदानावर नव्हते. त्यामुळे नियुक्त्यांसाठी सहसंचालकाकडून नाहरकत प्रमाणपत्र देण्यात आलेले नाही.

(२) होय, हे खरे आहे.

(३) होय, हे खरे आहे.

(४) यासंदर्भात विद्यापीठाकडून चौकशी समिती गठीत करण्यात आली असून कार्यवाही सुरु आहे,

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

विधान भवन :

मुंबई.

सचिव

महाराष्ट्र विधानसभा.

मुद्रणपूर्व सर्व प्रक्रिया महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालयाच्या संगणक यंत्रणेवर
मुद्रण: शासकीय मध्यवर्ती मुद्रणालय, मुंबई.